

ยุทธศาสตร์เชิงรุกการชะลอการอพยพแรงงาน

ศึกษากรณี : แผนชะลอการอพยพแรงงานรอฤดูกาลเพาะปลูกใหม่

จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายกิจจา สุขเจริญ

ผู้ตรวจราชการกรมการจัดหางาน

ตำแหน่งเลขที่ 399

ขอประเมินตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน 9 (ชพ.)

(แรงงานและสวัสดิการสังคม)

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

1
12.05.6
66378

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

00375

ยุทธศาสตร์เชิงรุกการชะลอ

คำนำ

แผนชะลอการอพยพแรงงานรอดูฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นความพยายามส่วนหนึ่งของทางราชการที่ต้องการช่วยเหลือประชาชน โดยเฉพาะการชะลอการอพยพเคลื่อนย้ายของประชาชนในวัยทำงาน จากชนบทเข้าสู่เมือง ซึ่งมีผลจะทำให้ปัญหาทางสังคมติดตามมาอีกมากมาย โดยการจัดทำโครงการเพื่อดำเนินการในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ให้ประชาชนมีงานทำในชนบทสามารถมีรายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่ต้องอพยพเคลื่อนย้ายไปทำงานทำอีกต่อไป นับว่าเป็นโครงการตัวอย่างที่สามารถเห็นได้ชัดเจนในการช่วยเหลือประชาชน และแก้ปัญหาสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้เสนอผลงานได้ศึกษากรณีการดำเนินงานตามแผนชะลอการอพยพแรงงานรอดูฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการส่งเสริมการมีงานทำ การฝึกอาชีพ และการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส เป็นการผสมผสานงานด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่เป้าหมายเพื่อป้องกันการอพยพหางานทำของประชาชนวัยทำงานในช่วงหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว การจัดทำแผนอาศัยข้อมูลระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด สำหรับการกำหนดสมาชิกที่ทำการฝึกอบรม จำเป็นต้องศึกษาความต้องการด้านตลาดแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนชะลอการอพยพของประชาชนวัยทำงานให้มีงานทำเป็นรายได้อยู่ในพื้นที่ได้สำเร็จ ผู้เสนอผลงานมีความเห็นว่าเป็นโครงการที่สามารถป้องกันปัญหาทางสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง การดำเนินการศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดนครศรีธรรมราช และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานในระดับพื้นที่ จึงขอขอบคุณไว้อีกครั้งหนึ่ง

ผู้เสนอผลงาน

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากปัญหาการอพยพเพื่อหางานทำของประชาชนในช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวทุก ๆ ปี ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ สาเหตุเพราะฐานะยากจนไม่มีที่ดินทำกิน ความแห้งแล้ง และปัญหาจากการว่างงาน ประชาชนที่อพยพส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนวัยทำงานที่มีความรู้ต่ำและเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมติดตามมาอีกมากมาย ปัญหาครอบครัวแตกแยก เด็กเร่ร่อน การใช้แรงงานเด็ก การจ้างงานไม่เป็นธรรม ยาเสพติด โสเภณี อาชญากรรม โรคเอดส์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้นับวันที่จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

แผนชะลอการอพยพแรงงานรูดฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นบทบาทหนึ่งของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมที่มุ่งหวังที่จะเห็นการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในการชะลอการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยทำงานจากชนบทเข้าสู่เมือง โดยใช้การสร้างงานในหมู่บ้าน การสร้างรายได้และพัฒนาฝีมือแรงงาน และการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสในชนบท

จากการศึกษาแผนชะลอการอพยพแรงงานช่วงรูดฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้เน้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ อำเภอปากพนัง อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร และอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ในแผนงานสร้างรายได้และฝึกอาชีพ และแผนงานสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสตามโครงการฝึกอาชีพในชนบท และโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวในชนบทปรากฏว่าสามารถช่วยให้ประชาชนวัยแรงงานในพื้นที่เป้าหมายจำนวน 2,276 คน มีความรู้ในสาขาต่าง ๆ คือ ช่างซ่อมเครื่องยนต์ขนาดเล็ก ช่างซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าในอาคาร ช่างก่อสร้าง ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า และช่างเสริมสวย ผู้เข้าร่วมการฝึกอาชีพดังกล่าวมีรายได้ระหว่างการฝึกอาชีพประมาณ 3,000 บาท ในระยะเวลา 3 เดือน สามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นได้ถึงประมาณ 5,000 คน ฉะนั้นการที่รัฐบาลส่งเสริมให้ราษฎรมีงานทำและมีรายได้ในช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวทำให้สามารถชะลอการอพยพแรงงานได้สมควรที่รัฐบาลจะได้ดำเนินงานแผนชะลอการอพยพแรงงานต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ความเป็นมา	1
- สถานการณ์	1
- วัตถุประสงค์ในการศึกษา	1
- ขอบเขตการศึกษา	1
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 การดำเนินงานแผนชะลอการอพยพแรงงาน รอดูดการเพาะปลูกใหม่	7
- ส่วนที่ 1 ความเป็นมา	7
- ส่วนที่ 2 แผนชะลอการอพยพแรงงานรอดูดกาล เพาะปลูกใหม่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	14
บทที่ 4 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	18
- แผนงานสร้างรายได้และฝึกอาชีพ	18
- แผนงานสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส	18
- ปัญหาอุปสรรค	19
- ข้อเสนอแนะ	20
- ข้อเสนอแนะ	21
ภาคผนวก	
- โครงการฝึกอาชีพในชนบท	
- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวในชนบท	
- ภาพกิจกรรม	